

Gereformeerde ordonnantie van de Proost-dye van St. Jans Kercke binnen Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/21476>

Handf
463-32
Gereformeerde

ORDON-
NANTIE,

Van de

PROOST-DYE

Van S^t. Ians Kercke

Binnen UTRECHT.

TOT UTRECHT,

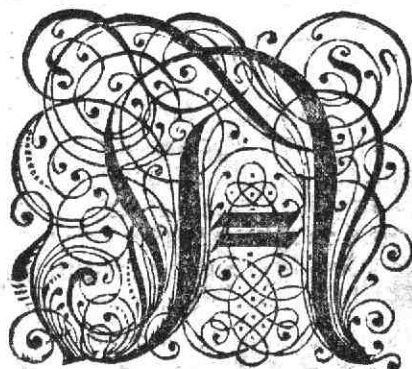
Ghedrukt by Willem van Paddenburgh, Boeck-
Drucker wonende by de Besem-brug/ ANNO 1667.

DE Eerweerdige Heeren Deecken ende Capittularen der Kercke St. Jans Kercke binnen Utrecht, doen te weten een yghelijck, dat die gemeene Gebueren ende Gerechten van Mydrecht, Wt-

hooren, ende Thamen, voor haer selven, ende inden name van haer-lieder respectie Gemeenten, met zijn Gen: van Solms, als Prooft der voorfsz Kercke, ende in dier qualite haer wettige Heere, by forme van Contract, op-gerecht ende ghemaect hadden een eeuwich Statuyt ende Ordonnantie, versoekende seer ootmoedelijck dat ons gelieven wilde, 't selve te approbeeren ende te Confirmeeren. Luydende 't voorfsz Statuyt ende Ordonnantie van woorde tot woorde als volcht.

ORDONNANTIE, Vande Proofstye.

Niet in vooz-
leden tijden / ver-
schepde questien waren
verresen / tusschen d'Op-
gesetenen vande Proof-dye
van t'Capittel van S^t. Jan
binnen Drecht ter eene / en-
de den Ballicu / Schouten/
Secretaris / en Booden van-
de selve Proof-dye : **W**ac

op nae voorgaende comyzomissie was ghegeven schere arbi-
trale ende gremologeerde decisie / opten xxij^{en}. May 1607.
ende dat sedert deselve tijdt / dooz veranderinge van tijdt ende
saecten / weder verschepden questien verresen waren / daer
over die vooz opgesenten aen zijn Gen: van Solms / als
Proost ende Archidiacon der vooz kercke / ghedoleerd
hadden / ende dat daeromme de selve inder vziendtschappe
te moghen beslichten / goetd ghebonden was / d'selve que-
stie wederom te stellen tot arbitragie van onpartijdighe ghe-
pactiseerde Rechts-Gheleerden: **S**oo Ist, dat zijn Gen:
inde vooz qualite / vooz hem ende van weghen zijn vooz
Officiers ter eene) ende d'Opgesetenen vande vooz Proof-
dye ter anderen zijden / in plaetse van comyzomissie ende ar-
bitrale uytspaccke / dooz tusschen-sprecken van onpartijdighe
Rechts geleerden / belangende die questieuse poincten / metten
anderen zijn over-koomen ende geaccoordeert in voeghen als
volcht.

Fiat.

Inden eersten / datmen ober al sal achter-
volgen de O-donnantie vanden rrijen Junij
1598. ende de uyt-spzake vanden rrijen May
1607.

III.

Fiat.

Dat in plaetse van drie hondert guldens
de Gemeenten aenden Heere sal betalen vier
honderdt guldens / ende dat voort recht van
visitatie jaerlijchs / ende dat het selve om-
gheslaghen sal werden opte Groe-talen ober
de gantsche Proof-dye/daer in plichtich zijn-
de ofte verpacht.

IIII.

Fiat ut petitur.

Dat pemandt / die eenich onroerend' goet
koopt inde Proof-dye/ de voort-koop sal moe-
ten presenteren aenden Heere oft zijne Ghe-
machtichde / die zijnder Ed: stellen sal/ om-
me alleen selfs by den Heere genact te wor-
den / ende soo den Heere binnen den tijd van
ses wecken peremptoirlijck de na-koop niet
en begeert / de Cooper vanieder honderdt
guld. Cooppes. den Heere betalen sal cene
guld. Op pæne als nae-koop recht is.

D.

Sijn Gen: ver-
staet dat dē thins
sal wordē betact.

Datmen van nu voort geen Thins inde
Proof-dye sal gheben ofte betalen/ mits dat-
men alle jaer op Martini aenden Heere / in
plaetse.

met 100. guld. in plaets van Chins/ sal gheben hondert guld.
desen gheroert, ende sal jaerlijcx op 't Damgeldt om-ghesla-
tusschen Victo- gen werden.
ris ende corfinis.

VII.

Soo den Ballieu/ ofte Schouten bande
schouw ober eenige Drenckelinghen geldt
wil nemen / dat den Ballieu/ so hy de schou-
we selfs doet/ sal hebben een oud-schildt van
xlij. stuyb. Den Schout rij. stuyb. Sche-
penen elck vij. stuyb. Secretaris vij. stuyb.
den Barbier rij. stuyb. sonder teerkosten/
maer men sal haer/ soo zy varen/moeten by
upt/ ende t'huys bzingen.

VIII.

Fiat, mits de nominatie gheschiede in confor-
mité vande Plac- até der Ed:Mo:
Heeren Staté de- ser Provincie.

Dat het recht van nominatie van Sche-
penen ende Borghemeesters sal staen aende
af-gaende Schepenen / ende Buermeesters
inder tijdt / ende dat den Heere Proost/ van
twee genomineerde een sal eligeeren / te we-
ten uyt elke een/ midts datmen
sal nomineren eerlijcke personen / albaer
gegoedt/ ende sonder op-spraeck.

IX.

Dat de Schouten/ Secretarissen/ ofte wie
eene gaderinghe heeft / alle jaer sullen moe-
ten vertonen aen 't Gherecht volkomen qui-
tantie van alle die Ontfanghers/ dat de On-
gelden betaelt zijn / ofte by refus/ datmen
haer geen nicuwe Ceelen in handen sal stel-
len.

Fiat ut petitur.

len/ ende daer ober aenden Heere beklagen/
Ten eynde hy daer in mach verffen.

¶.

Fiat ut petitur.

Dat de Schouten van alle ghecondem-
neerde Acten/ die haer ter handen ghesteldt
werden/ omme t'executeren/ ghchouden sul-
len wesen te geven recepisse / ende insgelijck
op de acte teyckenen op wat dach zy deselve
hebben ontfanghen/ ende dat zy d selve bin-
nen ses weecken ter behoorlicke executie stel-
len/ volgens d'Ordinantie / op pœne den
selfden tijdt verstreken zijnde/ dat sy deselve
ghecondemneerde Acten selfs promptelijck
sullen moeten boldoen ende betalen/met allen
schade ende kosten/ ten ware sy luydē binnen
den voorsz tijt volkomelijck hadden by Eede
verklaert of bewesen/ dat de gecondemneer-
dens geen goedt onder haer bedrijfen had-
den/ omme d'executien daer aen te doen.

Sijn Gen : ordi-
neert de Secretar.
de verfochte de-
pescementen, so
haeft mogelijk is,
eñtē langtē bin-
nē 2 mael 24 urē
te doē, uytgefou-
dert buytē luyden
die voor al, sullen
moeten wesē ge-
præfereert, op
pœne als in desē.

¶.

Dat de Secretarissen/ yeder een die van
hem eenige Acten/ Instrumenten / ofte Co-
ppen versoekt / op 't alderspoedichste depe-
scheren / ende van yemandt versocht zijnde/
deselve Acten/ Coppn/ ofte Instrumenten
binnen xxiij. uyzen ten langsten / ober te le-
veren; Mits genietende zyn behoorlicke sa-
laris / ende niet meer / welck salaris hy oock
ghchouden is op de rugghe vande Acten te
stellen / op pœne van te betalen schade ende
Interesse.

Dat

¶ I.

Fiat ut petitur.

Datmen van nu voort aen 't Recht houden sal smozgens ten elf upzen pzeties / op pene / wie als dan in 't Gerechts-huys niet pzetent en is / 't sy Schout / Schepenen / ofte Secretaris / dat weder verbeuren sal x. stuyb. tot behoef vanden Armen / ende sal upt 't Gherecht niet mogen gaen / sander consent vande Schout ende Schepenen / op gelycke pœne.

¶ III.

Sijn Gen: verstaet dat den Bailliu hē naden inhout van desen Artic: sal hebbē te reguleren, behoudens die hoogheyt van zijn Gen :

Dat den Bailliu in civile saecken sal moghen pzetent zijn / doch dat hy niet en sal hebben daer inne te spzeken ofte te disponeren / dan des versocht zijnde / ten ware daer saeckē wierden verhandelt die de Hoogheyt vande Proosidye betreffen / ende in 't bonnissen upt moeten gaen.

¶ IIII.

Fiat ut petitur.

Also de Gerechten hare Prothocolle / Register / ende alle haere Reekeninghen &c. in een kist / inden Gherechts-huysē plachten op te sluyten met drie slootē / daer af den Schout ende den Secretaris ende een Schepen weder een sleutel hadden / sullen 't selve alsnoch vermogen te doen.

¶ V.

Dat den Bailliu / Schouten / ende bodens niemandt met ghesonde lichaem inde Proosidye

Sijn Gen: ver-
staet dat de Offi-
cieren en onder-
danē der Proost-
dye, hen-layden
dienst- aengaende
conform der Ed:
Mo: Heeren Sta-
ten Placcaten sul-
len hebben te re-
guleren, op pœ-
ne als inde selve
Placcaten.

bpe sullen laeten gaen bedelen / ende deselve
beneffens alle vagebonden te appcheren
ofte ten minsten wederom te rugghe doen
gaen / ende in 't alderminste geen passagie te
verleenen / 't zy onder wat pzetert het soude
mogen wesen / daeromme de Bailiu / Schou-
ten ende Doodens voo: nemelijck op te doot-
malen sullen toe-sien / ende de vagebonden
vanghen ofte versagen / gelijk oock niemant
op eenighe doot-malen de vagebonden ofte
bedelaers pers sal mogen gheben / ten ware
aen siecken / die consent om te bedelen vande
Heere ofte 't Gerecht hadde verkregen / op
pœne van ses gul. ten behoeve vanden Offi-
cier die de behoetinge doet / ende de bedelaers
elwech saccht ofte gebangen neemt.

¶ D.

Soo de noodt bereyft / en 't Gerecht goet
vint / sullen de bueren ende inwoonders oock
moeten waecken ende ronde doen / d'een ge-
hucht / d'ander assisteren / ende helpen / soo
by nacht als by daegh / alle passagien beset-
ten / op dat geen vagebonden sullen mogen
passeren.

¶ J.

Sijn Gen: ordi-
neert datmē sich
desen aengaende
regulerē sal, naer
en in conformi-
te vande gemelte
Placcaten, vande
Heeren Staten,

Gelijk oock geen tappers eenighe bede-
laers eenich bier sullen tappen moghen / ofte
vercoopen / veel min logeren / opte boete van
xxij. gulden / ende verlies van haer neringe
van een half jaer / en de tweede reys arbitrale
correctie.

Dat

Dat ooc d'Inne-gelanden bande Proost-dye gheen
 Dijk-graef sullen wesen subject ofte onderwoopen/
 dan sullen de Poldermeesters met de in-gelanden / be-
 langende haere Polders saecken/ daer in moghen doen
 consozm der Octropen by onse boozaten hen-luyden
 daer af verleent/ ende andere Acten ofte Conditien by
 hen-luyden opgerecht/ ende by ons geapprobeert / ofte
 die sp-luyden ofte die Polder in besonder tot nat ende
 oirbaer van haer Polder noch mochten oprichten / est
 wy approberen sullen. Ende sullen alle onwillige/ende
 die in ghebrecke blijven van te betalen/daer toe sonder
 eenige boozder commissie of authorisatie met reale ende
 parate executie moghen constringeeren / dan sal den
 Balliu als hooge Officier/ soo hy versocht word/ hen-
 luyden ober al helpen ende in hare gerechticheyt booz-
 staen/mits dat hy daer af behoort sal werden betaelt.

Belanghende de Crimineele saecken / raeckende de
 in-woonders der Proost-dye / die aldaer woonen/ ge-
 goet zijn/schot ende Buereschattinge geven/sullen d'In-
 formatien ofte Inquisitien/altijt geschieden ten ober-
 staen/ten minsten van twe Schepenen/by den Gerech-
 te te committeren / welke Schepenen met deselbe In-
 formatie sullen moghen adviseren met ghepactiseerde
 Rechts-geleerden tot kosten vanden gedaechde in per-
 soon/in soo verre hy in ongelijck bevonden wort/indien
 sy sulcx goedt vinden / ende de selve Informatie met
 t'advijis / so zy t selve hebben versocht / aenden Heere
 Proost/of in zijn absentie aen die van zinnen Raede/ om
 met consent ende authoriteit vande Heere Proost opde
 apprehensie cozzozeel ofte citatie in persoon ghebispa-
 neert:

neert te werden / Wel-verstaende dat in regardt bande
ghene die op der daedt in flagranti criminie worden be-
vonden / upt-heemsche Landt-loopers ende andere on-
bekende persoonen / den Bailliu / belangende d' appze-
henste ende verseeckeringshe van de persoon / sal mogen
procederen / sulcx volgende d' Ordonnantie / ende naer
rechten behoort.

£ I £.

Dat die gedane verpachtinge bande bygh aenden
Upt-hoozn sal blijven / sulcx die is gedaen tot Jacobi
1638. dan dat deselve jegens expiratie bande pachtinge
sal worden ghedaen / op conditien dat die opgesetenen
van de Proostdye die d' selve passeren sullen / t sy te voet
over / of met Pzamen ende Roep-schuyten onder dooz
die Brugge / sullen mogen volstaen met jaerlicx beta-
lende ses stuphers / mits dat sy-luyden hem aende byg
wachter sullen moeten aenbrengen / by of vooz den in-
gangh van pachtinge / op pœne dat sy-luyden sullen
moeten betalen als andere uptheemsche / of die buyten
die Proostdye woonen of geseten zijn.

Ende op dat 't geene vooz is / poinctuelijck ende
vast sal moghen worden onderhouden / ende onse
Officiers / Onderfaten / ende op-gesetenen der vooz
Proostdye sullen mogen weten / waer na sy hen sullen
hebben te reguleren / soo hebben wy neffens de gemach-
tichde bande voozschreiben Proostdye dese ondertepe-
kent / ende soo wy willen dat 't selve onverbzekelijck sal
worden geobserveert / so hebben wy tot naerder confir-
matie dese met onse Zegelen doen bebestigen.

Gegeven t' Utrecht den iij^{en} Januarij / 1637.

Ende was ondertepekent /

J. Albert. Grave van Solms.

Ende besegelt met een Op-gedruckt Zegel van Rooden VVassche.

Op hupden den xvijen. Meert 1637. De onderges-
chreven Gecommitteerden van Nydrecht ende
Thamen vergadert zijnde / hebben desen Contracte
voor haer ende hare nakomelingen / in allen poincten
beloost t'achter-volgen. Ende was onderteykent :

S. Schouten.

Class Cornelissz.

By my Jan Marcclissz.

Seruit Cornelissz.

By mij Duijn Jacobsz.

Op hupden den xxen. Meert 1637. De onderges-
chreven Scheyenen ende gebueren vanden Uyt-
hoozn vergadert zijnde / hebben desen Contracte mede
voor haer ende hare nacomelingen / in allen poincten
beloost t'achervolgen. Ende was onderteykent met
alduf danige Namen ende sommighe Mercken.

By my Maarten Cornelissz.

By my Bert Cornelissz.

By my Savst Joost enssz.

't Merck van Cornelis Louwen.

Jan Duijnssz.

't Merck van Seruit Lembransz.

Seruit Janssz van Kint.

't Merck van Mees Thonissz.

't Merck van Seruit Cornelissz vant kuygh.

By my Louwen Louwen.

't Merck van Jan Claassz.

Ende also ons niet liever is / als die goede eendzacht
tusschen den voorsz Heere Proost / ende de supplianten /
ende dat de Justitie ende t geen daer aen depen-
deert met alle sinceriteyt ende buyten eenich bedencken
mach worden geadministreert / ende genegen sijnde ter
bede vande supplianten / hebben t voorsz Statuyt ende
Ordonnantie geapprobeert ende geconfirmieert / als
by

965022

wy 't selve approbeeren ende confirmeeren in crachte
deses / Ordonnerende d' Opghesetenen vande voorsz.
Proostope / die segentwoordich zijn ende namaels sullen
mogen comen / ende alle die 't aengaen soude mogen /
hen-lipden daer naer te reguleeren : op de poene daer-
inne begrepen. Des 't oirconde hebben wy dese met sub-
signature van onsen Secretaris ; Mitsgaders 't Zegel
van onsen Capittle doen bebestighen.

Actum den xxij^{en} April / 1637.

Onder stondt :

Ter Ordonnantie vande voornoemde Heeren :

Ende was onderteykent /

A. Heurnius.

Ende Besegelt met het Zegel vanden Capittle voorsz.

DE Gedeputeer-
den vande Staten 's Lants
van Utrecht / dit Contract
ofte Ordonnantie ghesien /
approbeeren den in-houden van dien.

Gegeven t' Utrecht den iij^{en}. Julij 1637.

Onder-stondt :

Ter Ordonnantie als boven.

Ende was onderteykent /

Ant. van Hilten.